

ประเมินความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษา
และคอมพิวเตอร์ศึกษา (5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
STUDY OF STUDENT SATISFACTION WITH THE COURSE OF
EDUCATIONAL TECHNOLOGY AND COMPUTER EDUCATION,
FACULTY OF EDUCATION, NARESUAN UNIVERSITY

ทะเนศ วงศ์นาม^{1*} และทิพรัตน์ สิทธิวงศ์²
Thanet Wongnam^{1*} and Tipparat Sittiwong²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

^{1,2}Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok 65000, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: s_tipparat@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ประเมินความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรฯ ในการประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา แหล่งข้อมูลในการศึกษา คือ นิสิตปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา ชั้นปีที่ 5 คณะศึกษาศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 39 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการประยุกต์ใช้ความรู้ในรายวิชาในหลักสูตรไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2) ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรสาขาวิชา 3) ความต้องการพัฒนาหลักสูตร และ 4) ข้อเสนอแนะ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสรุปข้อเสนอแนะในรูปแบบบรรยาย

ผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรฯ พบว่า 1) นิสิตมีความพึงพอใจที่มีต่อการประยุกต์ใช้ความรู้ในรายวิชาในหลักสูตรไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก ได้แก่ รายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป, หมวดวิชาเฉพาะด้าน, หมวดวิชาเอก และหมวดวิชาเลือกเสรี ระดับปานกลาง ได้แก่ วิชาเอก: กลุ่มวิชาเลือกคอมพิวเตอร์ศึกษา 2) นิสิตมีความพึงพอใจในด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาฯ และด้านการสนับสนุนในกิจกรรมและการให้คำปรึกษาในระดับมาก ส่วนด้านความต้องการของตลาดแรงงานและสังคมมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง 3) นิสิตมีความต้องการในการปรับปรุงหลักสูตรฯ ในทุกด้านในระดับมาก และ 4) ข้อเสนอแนะด้านการจัดการหลักสูตร ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรสอดคล้องกับบริบทในปัจจุบัน ด้านการจัดการเรียนการสอนให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านผู้สอนควรเพิ่มผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดกิจกรรมระดับหลักสูตร ควรมีกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือผลงานของนิสิต ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ควรเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ชัดเจนและทั่วถึง

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ หลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา (5 ปี) การประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา

Abstract

The main objective of this study was to study the level of satisfaction of fifth year students in various courses of the Educational Technology and Computer Education program. The sample consisted of 39 students in Educational Technology and Computer Education program, Faculty of Education, who enrolled in course 366591: Internship in School I, in the 1st semester of 2014 Academic Year. For the collection of data we used a satisfactory evaluation form on four aspects: 1) satisfaction of students towards subjects in the course concerning internship in schools, 2) satisfaction of students towards courses, 3) students' demand regarding the development of the Educational Technology and Computer Education program, and 4) comments or suggestions for improving this program. Data analysis was concerned with percentages, means, standard deviations, and descriptive analysis.

The results of this study are: 1) students were satisfied at the high level with subjects in general courses, specific course, major course and selective courses while at the moderate level with subject in major courses: selective Educational Technology, 2) students' level of satisfaction towards the course management, resources contributing to learning and teaching of department, and supporting activities as well as providing consultation by the department, was high. Meanwhile, students' level of satisfaction towards the need of labor market and social was moderate, and 3) student's demands for improving the program in all related aspects were high. Comments concerning the improvement of the program in order to apply to the course Internship in Schools were as follows. Course management aspect – configurations of the program should be more complete, have higher flexibility, and be clearer. Teaching and learning in classroom aspect - it should focus on whether students/ learners can apply the knowledge gained in class to real life situations or not. Teacher/lecturer aspect - The number of lecturers with expertise in computer should be expanded. Organizing activities for program – There should be activities that allow students to exchange experiences and portfolios, and also activities that allow students to produce useful products along with learning in the classroom. Public Relations (PR) aspect – There should be more channels for course related PR, so that news and updates could reach people more effectively, clearly, and quickly.

Keywords: Satisfaction, Educational Technology and Computer Education program (5 year), Applications of Internship in Schools

ความเป็นมาของปัญหา

ครูคุณภาพ คือ การเปลี่ยนแปลงบริบทสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการสื่อสารปัจจุบัน บนโลกไร้พรมแดนที่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวดเร็วและรุนแรง การศึกษายังคงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์และการ พัฒนาประเทศที่เชื่อมโยงกันทั่วโลก ให้สามารถดำรงชีวิตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงนี้ได้อย่างยั่งยืน ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตาม อัยยาศัย รวมทั้งการศึกษา ตลอดชีวิต การจัดระบบการศึกษาที่สนองต่อความต้องการของบุคคล สังคม และ ประเทศชาติ มากเท่าไร หมายถึงการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้นเพียงนั้นบุคคล สำคัญที่สุดในกระบวนการ พัฒนาการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้ก็คือ “ครู” ครูยังคงเป็นผู้ที่มีความหมาย และปัจจัยสำคัญมากที่สุดในห้องเรียน และเป็นผู้ที่มีความ สำคัญต่อคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพราะคุณภาพของ ผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู (Office of the Social Promotion for Learning and Quality of Youth, 2014)

คณะศึกษาศาสตร์ มีฐานะเป็นคณะ/หน่วยงานหนึ่งในมหาวิทยาลัยนเรศวรที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ครูให้แก่ประชาชนในเขตภูมิภาค ณ ปัจจุบันคณะศึกษาศาสตร์ประกอบไปด้วย 4 ภาควิชา คือ ภาควิชา การศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา และภาควิชาพลศึกษา และวิทยาศาสตร์การออกกำลังกาย ทุกภาควิชามีความมุ่งมั่นในการพัฒนานิสิตออกไปเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นต้นทุนในการเพื่อพัฒนาการศึกษาไทยต่อไปในอนาคตคณะศึกษาศาสตร์ได้ผลิตบัณฑิตหลายรุ่นด้วยกัน บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปทำงานทั้งภาครัฐและเอกชน

ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เป็นภาควิชาหนึ่งในคณะศึกษาศาสตร์ที่เปิดหลักสูตรพัฒนา ครู 5 ปี สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา (5 ปี) เพื่อประกอบอาชีพเป็นครูในสถานศึกษาต่างๆ ซึ่งที่ผ่านมาบัณฑิตของภาควิชาฯ ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนว่าเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ทั้งความรู้ ความประพฤติ ความมีน้ำใจ สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้เป็นอย่างดีมีความรู้ความสามารถในศาสตร์ วิชาที่เรียน ที่เป็นเช่นนี้เพราะภาควิชาฯ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน ต่างๆ ให้มีความทันสมัยต่อเทคโนโลยีพร้อมทั้งพัฒนาทั้งคุณธรรมและจริยธรรมตามนโยบายของมหาวิทยาลัย นเรศวร พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน เนื้อหาวิชาที่เรียนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การจะ พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอย่อมต้องการข้อมูลจากทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียนหรือสถานศึกษา และจากตัวนิสิตที่สามารถให้ข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันมากที่สุด โดยเฉพาะข้อมูลของการนำความรู้ในหลักสูตรที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์ในสถานศึกษาที่ สามารถสะท้อนถึงคุณภาพของหลักสูตรพร้อมทั้งสะท้อนถึงการนำหลักสูตรไปใช้ตรงกับความต้องการของ โรงเรียนและสถานศึกษามากน้อยเพียงใด เพื่อนำข้อมูลที่มีประโยชน์มาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ของภาควิชาฯ พร้อมทั้งนำข้อมูลมาพัฒนา หลักสูตรของภาควิชาฯ ให้ทันสมัยต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และเพื่อผลิตนิสิตให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของหน่วยงานต่างๆ ดังนั้น การประเมินระบบ หลักสูตร จึงเป็นการตรวจสอบดูหลักสูตรได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมี ความเที่ยงตรงหรือไม่ หลักสูตรที่วางไว้เหมาะสมกับผู้เรียนหรือไม่ วิธีการสอนเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด ไว้หรือไม่ เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เหมาะสมหรือไม่ (Nilpun, 2000) โดยเฉพาะการประเมินหลักสูตรในกรณีที่มีผู้เรียน นำไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา การฝึกประสบการณ์ในสถานศึกษาผู้เรียนสามารถนำ ความรู้ในเนื้อหาวิชาและสิ่งต่างๆ ที่เรียนมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ โดยผลการประเมินหลักสูตรในการ ออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ทราบเบื้องต้นเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของนิสิตในการออก

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียนและสถานศึกษานั้น เป็นไปตามความต้องการของโรงเรียนหรือไม่ โรงเรียนต้องการนิสิตที่มีคุณลักษณะแบบไหน โดยทางภาควิชาได้ตระหนักถึงการผลิตบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพ จึงมีแผนงานในการปรับปรุงหลักสูตรของภาควิชาฯ ทุกๆ 5 ปี เพื่อพัฒนาและปรับปรุงให้เหมาะสมกับยุคสมัยกับความต้องการของตลาดแรงงานโดยการสอบถามจากนิสิตและผู้ที่เกี่ยวข้อง

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะมีการประเมินความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา (5 ปี) ในรายวิชาต่างๆ ของหลักสูตรของสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา ซึ่งผลที่ได้นี้จะป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อภาควิชาฯ ที่อาจจะนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรของภาควิชาฯ ทบทวนปรัชญาและการวางแผนจัดการศึกษาที่ทันสมัยสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพความต้องการของท้องถิ่นในอนาคต ให้สมกับปณิธานของมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ที่ก่อตั้งมาเพื่อพัฒนาภูมิภาคนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา (5 ปี)

ขอบเขตของการวิจัย

แหล่งข้อมูลในการทดลอง ได้แก่ นิสิตปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา (5 ปี) ชั้นปีที่ 5 คณะศึกษาศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 366591 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 (Internship in School I) 6 หน่วยกิต ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 39 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา (5 ปี)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการประยุกต์ใช้ความรู้ในรายวิชาในหลักสูตรไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม 1 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการประยุกต์ใช้ความรู้ในรายวิชาในหลักสูตรไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรสาขาวิชาในด้านต่างๆ กรณีศึกษาการประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ความต้องการของนิสิตในการพัฒนาหลักสูตรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาในด้านต่างๆ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาในด้านต่างๆ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การประเมินความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา (5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ

2. เก็บข้อมูลโดยการศึกษาคความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา (5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ

3. การเก็บข้อมูลโดยส่งที่อยู่ของแบบสอบถาม (ลิงค์ URL) ผ่านทาง Facebook ไปให้กับนิสิตโดยให้นิสิตตอบโดยเป็นแบบสอบถาม Online หลังจากฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำแบบสอบถามมาตรวจคำตอบและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนิสิตด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย
2. กรณีคำถามปลายเปิด ข้อมูลความพึงพอใจเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ จากแบบสอบถามปลายเปิดจะใช้วิธีการสรุปความ

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษาที่มีต่อการประยุกต์ใช้ความรู้ในรายวิชาในหลักสูตรไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร

นิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษามีความพึงพอใจหมวดวิชาศึกษาทั่วไปโดยภาพรวมสามารถนำความรู้ในรายวิชาไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = .55) และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก พบว่า 001237 ทักษะชีวิต ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .77) เท่ากับ 001257 กลุ่มวิชาพลานามัย : นันทนาการ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .77) และเท่ากับ 001276 พลังงานและเทคโนโลยีใกล้ตัว ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .77) รองลงมาคือ 001278 ชีวิตและสุขภาพ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .73) และ 001222 ภาษา สังคม และวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = .89) ตามลำดับ หมวดวิชาเฉพาะด้าน : วิชาซีพครูบังคับ โดยภาพรวมสามารถนำความรู้ในรายวิชาไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = .65) และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาเรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก พบว่า รายวิชา 366111 ความเป็นครู ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = .79) รองลงมา คือ รายวิชา 366215 การจัดการเรียนรู้ 1 ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .79) และรายวิชา 366591 การฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพในสถานศึกษา 1 ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .64) ตามลำดับ

หมวดวิชาเฉพาะด้าน : วิชาซีพครูเลือก โดยภาพรวมสามารถนำความรู้ในรายวิชาไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = .63) และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก พบว่า รายวิชา 353432 การจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .82) รองลงมาคือ รายวิชา 353433 จิตวิทยาพัฒนาการ ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = .99) และรายวิชา 355431 คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = .86) ตามลำดับ

กลุ่มวิชาเอก : วิชาเอกบังคับ โดยภาพรวมสามารถนำความรู้ในรายวิชาไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = .65) และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาเรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก พบว่า รายวิชา 375164 การออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .82) รองลงมาคือ รายวิชา 375268 การออกแบบสื่อมัลติมีเดีย ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = .88) เท่ากับรายวิชา 375271 ระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = .78) และเท่ากับรายวิชา 375172

การสร้างสรรคงานเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = .75) และ รายวิชา 375267 สื่ออิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์พื้นฐาน ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .79) ตามลำดับ

กลุ่มวิชาเอก กลุ่มวิชาเลือกเทคโนโลยีการศึกษา โดยภาพรวมสามารถนำความรู้ในรายวิชาไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = .76) และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก พบว่า รายวิชา 375369 การถ่ายภาพโฆษณาและการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .85) รองลงมาคือ รายวิชา 375366 เทคโนโลยีการพิมพ์และการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = .94) และรายวิชา 375478 คอมพิวเตอร์เพื่อการผลิตสื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = .81) ตามลำดับ

วิชาเอก : กลุ่มวิชาเลือกคอมพิวเตอร์ศึกษา โดยภาพรวมนิสิตสามารถนำความรู้ในรายวิชาไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = .89) และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก พบว่า รายวิชา 375559 ธุรกิจคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 1.03) รองลงมา คือ รายวิชา 375543 เทคโนโลยีเครือข่ายไร้สายเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = .97) และรายวิชา 375466 คอมพิวเตอร์แอนิเมชัน ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = .94) ตามลำดับ

หมวดวิชาเลือกเสรี ในหลักสูตรของภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา โดยภาพรวมนิสิตมีการประยุกต์ใช้ความรู้ในรายวิชาในหลักสูตรไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = .91) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับ พบว่า 829354 Population and Development ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = .94) รองลงมา คือ 354426 Education for Social Development ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = .91) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษาที่มีต่อหลักสูตรสาขาวิชาในด้านต่างๆ ของภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

นิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษามีความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรสาขาวิชาด้านการบริหารจัดการหลักสูตรของภาควิชาฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = .78) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก พบว่า หลักสูตรมีการกำหนดเจตนาหรือเป้าหมายของการพัฒนาบัณฑิตอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = .79) รองลงมา คือ หลักสูตรมีการกำกับติดตามผลการจัดการเรียนการสอนของนิสิตอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = .82) และหลักสูตรช่วยพัฒนาผู้เรียนตามลักษณะความต้องการในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = .79) ตามลำดับ

ด้านความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = .86) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก พบว่า ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่ได้รับจากหลักสูตร ทำให้ท่านสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำรงชีวิตในสังคมได้ ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = .88) เท่ากับ ความพึงพอใจต่อหลักสูตรโดยรวม ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = .82) รองลงมาคือ ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่ได้รับจากหลักสูตรสร้างความมั่นใจให้ท่านก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานทางวิชาชีพได้ ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 1.02) และหลักสูตรนี้ทำให้ท่านมีศักยภาพเป็นที่ยอมรับและต้องการของตลาดแรงงานและสังคมมากขึ้น ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = .88) ตามลำดับ

ด้านทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = .85) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = .97) รองลงมาคือ ความพร้อมของห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = .91) เท่ากับสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = .85) และคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 1.02) เท่ากับ เอกสารประกอบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = .91) ตามลำดับ

ด้านการสนับสนุนในกิจกรรมและการให้คำปรึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = .64) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก พบว่า บุคลิกภาพและการแต่งกายของอาจารย์ ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = .78) เท่ากับการให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพของอาจารย์ประจำหลักสูตร ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = .75) เท่ากับการเปิดโอกาสให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = .71) รองลงมาคือ ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดและเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .72) เท่ากับการใช้ภาษาในการสื่อสารเพื่อให้คำปรึกษาของผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .72) และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียนในหลักสูตรของอาจารย์ประจำหลักสูตร ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = .73) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการของนิสิตในการพัฒนาหลักสูตรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาในด้านต่างๆ ของภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

นิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษามีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาในด้านต่างๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = .72) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก พบว่า ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสาขาวิชา ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = .73) รองลงมาคือ ด้านทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = .84) ด้านการสนับสนุนในกิจกรรมและการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = .67) และความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .91) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ด้านการจัดการหลักสูตร ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยพิจารณาหลักสูตรการสอนในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษาประกอบการปรับปรุง, ปรับปรุงหลักสูตรให้ สอดคล้องกับคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 และความต้องการในยุคปัจจุบัน ด้านการจัดการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะ การออกแบบการเรียนการสอนควรจัดกิจกรรมหลากหลาย มีสื่อประกอบการเรียนการสอน มีอุปกรณ์ทันสมัย การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านอาจารย์ผู้สอน ข้อเสนอแนะ ครูผู้สอนมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เสียสละเวลาเพื่อให้คำปรึกษาแก่นิสิตในเวลาที่เหมาะสม อาจารย์ผู้สอนออกแบบการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน เช่น การมอบหมายงานตามความเหมาะสมด้านปริมาณและความยากง่ายของงานให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการทำงาน วิธีการสื่อสารกับผู้เรียน วิธีการแลกเปลี่ยน การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และการเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับผู้เรียน

ด้านการจัดกิจกรรมระดับหลักสูตร/ภาควิชา ข้อเสนอแนะ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือผลงานสำหรับผู้เรียน จัดกิจกรรมเสริมทักษะด้านอื่นนอกเหนือจากหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของภาควิชาฯ

ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ข้อเสนอแนะ เพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ชัดเจนและทั่วถึง รวดเร็วและทันเหตุการณ์ และปรับปรุงข้อมูลอย่างต่อเนื่องทันเหตุการณ์ปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ข้อเสนอแนะ สื่อการเรียนการสอนมีคุณภาพและมีความทันสมัย เอื้ออำนวยความสะดวกให้นิสิตในการเรียน ลดช่องว่างระหว่างบุคลากรภาควิชาฯ กับนิสิต

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการนำความรู้ในรายวิชาไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แบ่งออกเป็นหมวดวิชาและกลุ่มวิชาดังนี้ ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป, หมวดวิชาเฉพาะด้าน : วิชาชีพครู บัณฑิต, หมวดวิชาเฉพาะด้าน : วิชาชีพครูเลือก, กลุ่มวิชาเอก : วิชาเอกบังคับ, กลุ่มวิชาเอก : กลุ่มวิชาเลือก เทคโนโลยีการศึกษา จากการศึกษาพบว่านิสิตมีความพึงพอใจต่อการนำความรู้ในรายวิชาไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายวิชาในกลุ่มวิชาเอก : กลุ่มวิชาเลือก คอมพิวเตอร์ นิสิตมีความพึงพอใจต่อการนำความรู้ในรายวิชาไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ในส่วนของรายวิชาในกลุ่มวิชาเอก : กลุ่มวิชาเลือกคอมพิวเตอร์ ควรปรับปรุงรายวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการในการนำไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยวิเคราะห์เนื้อหาจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (Ministry of Education, 2009) ซึ่งผลดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการลงมือปฏิบัติและการเรียนเชิงลึกทางการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

เมื่อมาพิจารณาในแต่ละหมวดรายวิชาพบรายละเอียด ดังนี้ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ทั่วไปนิสิตมีความพึงพอใจต่อการนำความรู้ในรายวิชาไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงว่านิสิตได้นำความรู้จากการเรียนในรายวิชาศึกษาทั่วไป ได้แก่ รายวิชาชีวิตและสุขภาพ ทักษะชีวิต ทักษะภาษาไทย สารสนเทศศาสตร์เพื่อการศึกษา ค้นคว้า อาารยธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษา สังคมและวัฒนธรรม พลังงานและเทคโนโลยีใกล้ตัว ไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียนในการปรับตัวในสังคมโรงเรียน แต่สิ่งที่พบในรายวิชาภาษาอังกฤษไม่ว่าจะเป็นภาษาอังกฤษพื้นฐาน ภาษาอังกฤษพัฒนาและภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ นิสิตมีความพึงพอใจในระดับปานกลางในการนำไปใช้ อาจจะเป็นเนื่องมาจากนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการดำรงชีวิตและครอบครัว การออกแบบเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และอาชีพ (Ministry of Education, 2009) ไม่มีความเกี่ยวข้องในการใช้ภาษาอังกฤษโดยตรง ใช้เฉพาะคำศัพท์ในวิชาชีพเท่านั้นจึงส่งผลให้การนำไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีน้อยกว่าสาขาอื่นๆ

หมวดวิชาเฉพาะด้าน : วิชาชีพครูบังคับ ในภาพรวมนิสิตมีความพึงพอใจต่อการนำความรู้ในรายวิชาไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่าในหมวดรายวิชาวิชาชีพครูบังคับนิสิตมีความพึงพอใจต่อรายวิชา ความเป็นครูและการจัดการเรียนรู้ 1 มากที่สุด ส่วนอีก 11 รายวิชาที่มีความพึงพอใจในระดับมาก ซึ่งจะเห็นว่า 2 รายวิชาที่นิสิตมีความพึงพอใจนี้เป็นรายวิชาที่มีความเกี่ยวข้องกับวิชาชีพโดยตรงนิสิตสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของตนเองได้

หมวดวิชาเฉพาะด้าน : วิชาชีพครูเลือก ในภาพรวมนิสิตสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอยู่ในระดับมาก มีบางรายวิชาที่เลือกที่นิสิตมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแล้วรายวิชาดังกล่าวเป็นรายวิชาที่เนื้อหาค่อนข้างยาก เช่น รายวิชาการศึกษาระบบเรียนรวม ศิลปะ การสอน ภาษามือ ซึ่งเป็นรายวิชาที่ต้องอาศัยความเข้าใจอย่างแท้จริง นอกจากนี้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพส่วนใหญ่โรงเรียนจะมีการแยกห้องเรียนสำหรับนักเรียนที่มีความผิดปกติเป็นห้องพิเศษโดยมีครูผู้สอนดูแลอย่าง

กลุ่มวิชาเอก : วิชาเอกบังคับ เป็นรายวิชาที่นิสิตสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา เรียน เนื่องจากเป็นวิชาชีพของตนเองจากการสอบถามพบว่าในภาพรวมนิสิตสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการวิชาประสบการณ์วิชาชีพอยู่ในระดับมาก แต่ถ้าเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะด้าน : วิชาชีพครูบังคับและหมวดวิชาเฉพาะด้าน : วิชาชีพครูเลือก แล้วพบว่า กลุ่มวิชาเอก : วิชาเอกบังคับ มีค่าเฉลี่ยที่น้อยกว่าถึงแม้จะมีความพึงพอใจในระดับมากก็ตาม อาจจะเนื่องมาจากรายวิชาในหลักสูตรดังกล่าวไม่สามารถตอบสนองการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษาอย่างแท้จริง หรือไม่สอดคล้องกับการเรียนการสอนของโรงเรียนที่มีอยู่จึงส่งผลให้นิสิตต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมมากขึ้นในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพส่งผลกระทบต่อเตรียมการสอนของนิสิต โดยเฉพาะรายวิชา จำนวน 4 รายวิชา ได้แก่ การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา 2, ระบบฐานข้อมูลการศึกษา, ประเด็นปัจจุบันทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา ภาคนิพนธ์ เป็นรายวิชาที่เป็นแกนหลักหรือรายวิชาพื้นฐานสำคัญของนิสิตที่เรียนสาขานี้เนื่องจากในการเรียนการสอน และจากการสัมภาษณ์ครูพี่เลี้ยงที่ดูแลนิสิตในการฝึกประสบการณ์พบว่า นิสิตไม่สามารถประยุกต์การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในรูปแบบอื่นๆ ได้

กลุ่มวิชาเอก : กลุ่มวิชาเลือกเทคโนโลยีการศึกษา ในภาพรวมนิสิตสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอยู่ในระดับมากทุกรายวิชา ยกเว้นรายวิชาการศึกษาเอกตภาพและการศึกษาทางไกลกับรายวิชาพิพิธภัณฑการศึกษาและการจัดแสดงนิทรรศการ นิสิตมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง คงเป็นเพราะว่าเป็นรายวิชาทฤษฎีไม่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีต่างๆ นิสิตจึงให้ความสนใจน้อยกว่าวิชาที่มีความเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี จากความไม่ใส่ใจและไม่สนใจรายวิชาทฤษฎีจึงไม่ได้นำไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์โดยตรงในระดับมัธยม แต่รายวิชาดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี เช่น การจัดนิทรรศการของโรงเรียน เป็นต้น กลุ่มวิชาเอก : กลุ่มวิชาเลือกคอมพิวเตอร์ ในภาพรวมนิสิตสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มวิชาเลือกเทคโนโลยีการศึกษาจะเห็นได้ว่ากลุ่มวิชาเลือกคอมพิวเตอร์ได้ค่าเฉลี่ยน้อยกว่ากลุ่มรายวิชาเลือกเทคโนโลยีการศึกษาโดยส่วนใหญ่นิสิตมีความพึงพอใจในกลุ่มวิชาเลือกคอมพิวเตอร์ระดับปานกลางไม่ว่าจะเป็นรายวิชาปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับคอมพิวเตอร์, สตรีมมิ่งมีเดีย เทคโนโลยี, เนื้อหาดิจิทัล, ระบบการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่าย, การเขียนโปรแกรมบังคับหุ่นยนต์ ซึ่งรายวิชาดังกล่าวมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการนำความรู้ไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา เนื่องจากหลักสูตรการเรียนการสอนของนักเรียนระดับมัธยมจะมีกำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียนโปรแกรมบังคับหุ่นยนต์ การสร้างสื่อมัลติมีเดีย การสอนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะต้องมีความรู้ความสามารถในการสอนเนื้อหาดังกล่าวเพื่อตอบสนองรูปแบบการสอนของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา แต่จากการประเมินผลเห็นว่านิสิตเห็นว่ารายวิชาที่กล่าวมาข้างต้นสามารถนำไปประยุกต์ในการฝึกสอนได้น้อยอาจจะเนื่องมาจากความเข้มข้นของรายวิชาที่สอน เนื้อหาสาระที่สอนน้อยไปไม่เพียงพอสำหรับการนำไปใช้ ดังนั้นในหลักสูตรควรมีการเพิ่มรายวิชาที่มีความเกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาหรือหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 หมวดวิชาเลือกเสรี โดยภาพรวมนิสิตมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ

มาก เนื่องมาจากรายวิชาดังกล่าวนิสิตเลือกเรียนตามความสนใจและความต้องการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ของตนเอง จึงเป็นเหตุให้นิสิตมีความพึงพอใจในรายวิชาเลือกเสรีและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

2. ผลความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาฯ และด้านการสนับสนุนในกิจกรรมและการให้คำปรึกษาของภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงว่าการจัดการหลักสูตรของภาควิชาฯ ในด้านต่างๆ ส่งเสริมความรู้สำหรับนิสิตในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เนื่องจากการพัฒนาหลักสูตรของภาควิชาฯ ได้นำมาตรฐานวิชาชีพครู 11 มาตรฐานในการออกแบบรายวิชาในหลักสูตรให้ครอบคลุมมาตรฐานวิชาชีพ ได้แก่ ความเป็นครู ปรัชญาการศึกษา ภาษาและวัฒนธรรม จิตวิทยาสำหรับครู หลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ การประกันคุณภาพการศึกษา คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ (Government office, 2013)

ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร โดยภาพรวมนิสิตมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่าหลักสูตรของภาควิชาฯ มีการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับการนำไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดเจตนาารมณ์หรือเป้าหมายของการพัฒนาบัณฑิตที่มีความชัดเจน หรือการช่วยพัฒนาผู้เรียนตามลักษณะความต้องการในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นในงานวิจัยของ Thongsod (2011) ที่ได้ศึกษาการประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยการประเมินหลักสูตรดังกล่าวอยู่ในระดับดี เนื่องมาจากวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน มีความสอดคล้องกับความต้องการในสังคมปัจจุบันและสามารถนำไปปฏิบัติจริงสำหรับโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสม ถึงแม้ว่าหลักสูตรของภาควิชาฯ นิสิตจะมีความพึงพอใจในระดับมาก แต่ต้องมีส่วนที่ปรับปรุง ได้แก่ การจัดระบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนให้เกิดการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และการปรับตัวให้ทันต่อโลกและเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อวิชาเอกบังคับและเอกเลือกสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ที่มีผลอยู่ในระดับปานกลาง กิจกรรมเสริมในหลักสูตรและแผนการพัฒนาคุณภาพของนิสิตมีความชัดเจนและส่งเสริมความรู้ความสามารถเพื่อออกไปสู่ตลาดแรงงาน

ด้านความต้องการของตลาดแรงงานและสังคมที่นิสิตมีความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจจะเป็นเนื่องมาจากบางส่วนของหลักสูตรที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของสถานศึกษาเท่าที่ควร สอดคล้องกับข้อเสนอแนะนิสิตที่แสดงความคิดเห็นในส่วนของการจัดระบบการเรียนการสอน รวมทั้งภาพรวมของหลักสูตรที่ต้องมีศักยภาพในการผลิตบัณฑิตออกไปให้เป็นที่ยอมรับและต้องการของตลาดแรงงานและสังคมมากขึ้น และสร้างความมั่นใจให้นิสิตก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานทางวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสำคัญของการประเมินหลักสูตรในด้านตลาดแรงงานสอดคล้องกับผลการประเมินการประยุกต์ใช้หลักสูตรด้านการทำงานของ Namwong, et al. (2001) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินผลสัมฤทธิ์ผลหลักสูตรวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิตและแนวโน้มความต้องการของตลาดแรงงาน ผลการวิจัยทำให้ทราบถึงความเห็นต่อความรู้ที่ได้เรียนจากหลักสูตรนิเทศศาสตร์ ความพึงพอใจต่อหลักสูตร ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ความต้องการบัณฑิตหลักสูตรวารสารศาสตร์ของตลาดแรงงาน ความรู้ที่ตลาดแรงงานต้องการ แนวโน้มตลาดแรงงาน ในการศึกษา ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรหรือการจัดทำหลักสูตรต้องคำนึงถึงการนำไปประยุกต์ใช้ในทำงานในอนาคตของผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น ในการพัฒนาหลักสูตรครั้งต่อไปควรจะมีการศึกษาถึงสภาพความต้องการอย่างแท้จริงเพื่อให้หลักสูตรมีคุณภาพ

ด้านทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมนิสิตมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สิ่งที่จะต้องปรับปรุงได้แก่ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสาร, การบริการการจัดการผู้สอนในแต่ละรายวิชา, เอกสารประกอบการเรียนการสอน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญและเป็นหัวใจของการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้อย่างมีคุณภาพ เพราะถ้าเครื่องมือเทคโนโลยีไม่พร้อมส่งผลต่อการพัฒนาทักษะต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังที่งานวิจัยของ Thongsod (2011) ได้ศึกษาการประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการประถมศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ด้านบริบท ด้านปัจจัยป้อน ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต พบว่า สาขาวิชาควรมีห้องสมุดและห้องคอมพิวเตอร์เพื่อความสะดวกในการค้นคว้าและกำหนดหน้าที่ให้นักศึกษามีส่วนรับผิดชอบดูแลรักษาร่วมกัน จะเห็นว่าทรัพยากรการเรียนรู้มีผลต่อการเรียนการสอน

ด้านการสนับสนุนในกิจกรรมและการให้คำปรึกษา โดยภาพรวมนิสิตมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากในทุกๆ ด้านส่วนด้านที่นิสิตต้องการให้มีการปรับปรุง ได้แก่ การจัดกิจกรรมหรือการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสมัครงานและการศึกษาต่อการให้คำปรึกษามีความสำคัญในการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาให้กับนิสิตที่กำลังประสบความยุ่งยากใจ หรือมีความทุกข์และต้องการความช่วยเหลือให้เข้าใจตนเอง เข้าใจสิ่งแวดล้อม ให้มีทักษะในการตัดสินใจ และหาทางออกเพื่อลดหรือขจัดความทุกข์ ความยุ่งยากใจด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาตนเองไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ (Adulwattanasiri, 2011)

3. ผลความต้องการของนิสิตในการปรับปรุงหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา พบว่า นิสิตมีความต้องการในการปรับปรุงหลักสูตรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาในด้านต่างๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุกๆ ด้าน แสดงว่าหลักสูตรมีจุดอ่อนไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง จึงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการมากยิ่งขึ้นใน ซึ่งสอดคล้องกับการสอบถามความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรและการนำความรู้รายวิชาในหลักสูตรไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์นิสิต พบว่า รายวิชาในหลักสูตรมีกระบวนการเรียนการสอน เนื้อหาการเรียนการสอนไม่เพียงพอ เช่น รายวิชาอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาในการเรียนการสอนในหลักสูตรเนื้อหาสอนหลักการเบื้องต้น แต่เมื่อไปฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนต้องใช้ความรู้เกี่ยวกับเครือข่ายมากกว่าที่เรียนในหลักสูตร เช่น ระบบการเชื่อมโยงกับเครือข่ายภายนอก การจัดการระบบเครือข่าย การออกแบบระบบ ส่วนบางรายวิชาไม่นำไปใช้ในการเรียนการสอนและการทำงานในสถานศึกษา เช่น การผลิตรายการวิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ส่วนรายวิชาที่นำความรู้ไปใช้ในการเรียนการสอนโดยตรง ได้แก่ รายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา การออกแบบระบบการเรียนการสอน อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา เทคโนโลยีการฝึกอบรมและการเป็นวิทยากร การออกแบบมัลติมีเดียและแอนิเมชัน เทคโนโลยีสตรึมมิ่ง เทคโนโลยีการถ่ายภาพ การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา 1 การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา 2 การเขียนโปรแกรมบังคับหุ่นยนต์ ประเด็นปัจจุบันทางด้านคอมพิวเตอร์ศึกษา เป็นต้น

4. ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาในด้านต่างๆ จะสอดคล้องกับความพึงพอใจในรายวิชาในหลักสูตร คือ ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรสอดคล้องกับบริบทในปัจจุบัน ด้านการจัดการเรียนการสอนให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านผู้สอนควรเพิ่มผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดกิจกรรมระดับหลักสูตร ควรมีกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือผลงานของนิสิต ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ควรเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ชัดเจนและทั่วถึง

ดังที่ Smuttai (2003) ได้ศึกษาการวิจัยนำร่องการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ 21 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบหลักสูตรการผลิตครูที่ใช้ในปัจจุบันของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่กับแนวคิดหลักสูตรสำหรับอนาคตที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับการผลิตครูสำหรับ ศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ 21 และเพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ 21 พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ 21 ควรมี 5 องค์ประกอบ คือ 1) ความสามารถพื้นฐานทาง จริยธรรม (Ethical Underpinning) 2) ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต (Knowledge) 3) ความสามารถในการคิด (Thinking) 4) ความสามารถในการนำตนเอง (Leadership) และ 5) สมรรถนะที่ จำเป็นในการประกอบวิชาชีพครู (Competency) องค์ประกอบดังกล่าวควรนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรของภาควิชาฯ ต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรนำผลการศึกษาวิจัยในประเด็นต่างๆ ที่ได้ระดับมากที่สุดต่ำสุดมาอภิปราย เพื่อปรับปรุงรายวิชาในหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการเก็บข้อมูลการประเมินผลหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา (5 ปี) เชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ สันทนากลุ่ม สังเกตพฤติกรรม

2.2 ควรมีการเก็บข้อมูลการประเมินผลหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา (5 ปี) จากผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น ผู้สอน อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง นักเรียน ผู้บริหาร และผู้ทรงคุณวุฒินักวิชาการ

References

- Adulwattanasiri, M. (2011). *Technical consultancy: adoption*. Khon Kaen: Printing kangnana. (in Thai)
- Charoenpongmal, J. (1988). *Presentation of Bachelor of Arts Program Department of Product Design, Faculty of Fine Arts, Rajamangala Institute of Technology*. (Master thesis, Chulalongkorn University). (in Thai)
- Government office. (2013). *The Teachers Council issues regulations governing professional standards*. The Teachers Council changes/enhances the professional standards of teachers, including 11 standards. Retrieved January 17, 2016, from <http://iqepi.com/11759/> (in Thai)
- Ministry of Education. (2009). *Core Curriculum for Basic Education 2008*. Bangkok: Printing Agricultural Cooperative Federation of Thailand. (in Thai)

- Namwong, M., et al. (2001). *Study to assess the achievement of Journalism Program Suan Dusit Rajabhat University and Trend to the needs of the labor market*. Bangkok: Suan Dusit University. (in Thai)
- Nilpun, M. (2000). *Synthesis of curriculum research (Research report)*. Retrieved October 20, 2010, from http://www.pirun.kv.ac.th/~psdllv/paper/dev_curri.doc/ (in Thai)
- Office of the Social Promotion for Learning and Quality of Youth. (2014). *Enhancing the quality of Thai teachers in the 21st century*. Retrieved November 3, 2014, from <http://www.qlf.or.th/Home/AboutUs> (in Thai)
- Smuttai, R. (2003). *Pilot research to develop teacher production curriculum for the 21st century (Research report)*. Searched on January 19, 2016, from <http://re-ed.onecapps.org/ReEDFile/sym1513.pdf> (in Thai)
- Thongsod, W. (2011). *Curriculum evaluation of bachelor of Education program in Elementary Education, Faculty of Education, Chiang Mai Rajabhat University*. (Independent Study, ChiangMai University). (in Thai)